

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA, BOEVENBRINKSTRAAT 4 TE TERWOLDE

In opdracht van dhr. E. Bosgoed

Colofon:

Titel:	Quicksan Flora en Fauna, Boevenbrinkstraat 4 te Terwolde
Opdrachtgever:	dhr. E. Bosgoed
Opgesteld door:	MIECON BV
Auteur:	Dr. F.J.A. Kuenen
Status:	definitief
Versie:	1
Datum:	dinsdag 5 april 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Beschrijving plangebied.....	4
3.	Beschrijving plannen	4
4.	Werkwijze.....	6
5.	Effecten op beschermde soorten	7
5.1.	Vogels.....	7
5.2.	Planten	7
5.3.	Vleermuizen	7
5.4.	Grondgebonden zoogdieren	9
5.5.	Reptielen.....	9
5.6.	Amfibieën	9
5.7.	Vissen.....	9
5.8.	Ongewervelden	9
5.9.	Conclusie.....	9
6.	Effecten op beschermde gebieden	10
6.1.	Natura 2000.....	10
6.2.	Natuurnetwerk Nederland (NNN).....	10
6.3.	Houtopstanden	10
7.	Conclusie	11
8.	Aanbevelingen	12
9.	Beeldmateriaal	13

1. INLEIDING

Aan de Boevenbrinkstraat 4 te Terwolde is een voormalige boerderij gelegen. Delen van de opstallen zullen worden gesloopt.

Om te bepalen of er bij sloop sprake is van een (mogelijk) effect op beschermde soorten planten en/of dieren is een verkennend onderzoek in de vorm van een quickscan uitgevoerd.

Elk plangebied kan in principe beschermde soorten herbergen. Deze quickscan is erop gericht om (strikt) beschermde soorten in het plangebied uit te sluiten op basis van soortspecifieke habitateisen, verspreidingsgebied en de actuele situatie in het plangebied. Soorten die niet kunnen worden uitgesloten, kunnen aanleiding vormen om een nader onderzoek op te starten wanneer de beoogde ontwikkelingen een negatief effect kunnen veroorzaken.

Ook is in deze quickscan onderzocht of er nadelige effecten optreden op gebieden met een speciale beschermingsstatus (Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 etc.).

2. BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen aan de Boevenbrinkstraat 4 in Terwolde. De Boevenbrinkstraat vormt de zuidgrens van het plangebied. Aan alle overige zijden grenst het plangebied aan weiland. Alleen aan de zuidoostelijke zijde van het plangebied is sprake van enig opgaand groen.

Het plangebied kent een lage verstoringsgraad omdat het niet meer in gebruik is als intensief agrarisch bedrijf. De opstallen staan grotendeels leeg en zijn in slechte staat. Het deel dat niet geheel gesloopt wordt, verkeert nog wel in goede staat. De delen die onaangetast blijven zijn in heel goede staat.

3. BESCHRIJVING PLANNEN

Het plangebied heeft op dit moment voornamelijk een woonfunctie. Enkele dieren zijn nog wel aanwezig maar dit is niet meer op een grootschalige agrarische wijze. Twee grotere stallen met tussenliggend deel worden gesloopt. Een deel van de stal die aansluit op het woongedeelte zal worden verwijderd waardoor ca 3 meter zal verdwijnen.

4. WERKWIJZE

De quickscan is gebaseerd op een bureaustudie naar de verspreidingsgebieden van mogelijk voorkomende soorten en een veldbezoek. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of het plangebied voldoet aan soortspecifieke habitateisen van beschermde soorten. Ook is gezicht naar sporen die wijzen op aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) beschermde soorten.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 4 maart 2022. Tijdens het veldbezoek zijn alle te slopen delen van binnen en van buiten onderzocht. Hierbij is ook gelet op de ligging ten opzichte van groenstructuren, waterpartijen en andere elementen die van belang kunnen zijn voor beschermde soorten.

5. EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN

Om te bepalen of er een effect is op beschermde soorten planten en/of dieren wordt hier per soortgroep bepaald wat het voorkomen is in het plangebied en wat de eventuele effecten zouden kunnen zijn.

5.1. Vogels

Alle broedende vogels zijn beschermd. Als broedende vogels in een plangebied aanwezig zijn en kunnen worden verstoord door de werkzaamheden, dan zit er niets anders op dan te wachten totdat de vogels klaar zijn met broeden.

Jaarrond beschermde soorten: Huismus

Er zijn geen sporen gevonden die wijzen op aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten in de te slopen delen. In het plangebied komen wel huismussen voor. Deze broeden onder de pannen van een van de gebouwen die behouden blijven. Met name rondom het dakraam is daar veel activiteit te zien. In de te slopen delen zijn geen nesten of nestindicerend gedrag waargenomen. Mussen zijn wel waargenomen in het aansluitende deel dat gesloopt gaat worden. Ten tijde van het veldbezoek stonden hier nog enkele koeien en hier komen de mussen op af om te foerageren. Hier zijn geen mogelijkheden voor mussen om te broeden aangetroffen.

Jaarrond beschermde soorten: Gierzwaluw

De Gierzwaluw broedt in vrij hoge gebouwen. De panden in het plangebied zijn te laag en hebben geen openingen. Hierdoor kan een gierzwaluw geen geschikte broedlocatie vinden. De aanwezigheid van gierzwaluwen is uitgesloten.

Jaarrond beschermde soorten: Kerkuil

Op enkele honderden meters van het plangebied is het landschap wat kleinschaliger met meer bosschages en lijnvormige elementen. Een kerkuil zou hier kunnen foerageren. Het plangebied en de directe omgeving biedt voor deze soort echter geen mogelijkheden. Geschikte broedlocaties ontbreken in het geheel. Er zijn geen negatieve effecten op Kerkuilen.

Jaarrond beschermde soorten: Steenuil

Van alle uilen is de Steenuil het meest te vinden in de buurt van menselijke bewoning. Maar ook van deze soort ontbreken de sporen in het geheel. Het ontbreekt aan geschikte broedmogelijkheden.

Negatieve effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet te verwachten.

5.2. Planten

Veel planten zijn beschermd maar deze zijn allemaal gebonden aan bijzondere abiotische omstandigheden. Het plangebied is grotendeels verhard en is altijd in gebruik geweest als agrarisch bedrijf met de bijbehorende betreding met zwaar materieel en een hoge stikstofuitstoot. Van bijzondere abiotische omstandigheden is in het plangebied geen sprake en daardoor is de kans op vestiging van beschermde soorten planten nihil.

Negatieve effecten op beschermde soorten planten zijn op voorhand uit te sluiten.

5.3. Vleermuizen

Hoewel vleermuizen tot de Klasse van de Zoogdieren behoren wordt hier wel apart aandacht aan deze groep geschonken omdat de dieren vaak een rol spelen in de ruimtelijke ordening of bij ingrepen in bebouwing.

Vleermuizen zijn in te delen in twee groepen. De eerste groep heeft vaste rust- of verblijfplaatsen in bomen, de andere groep in gebouwen. Er is ook een groep die zowel van bomen gebruik maakt als van gebouwen.

Boombewonende vleermuissoorten

In het plangebied worden geen bomen gekapt. Weliswaar zijn enkele bomen aanwezig aan de zuidoostelijke hoek van het plangebied maar deze blijven ongemoeid.

De ontwikkelingen hebben geen negatief effect op boombewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuissoorten

De twee losstaande voormalige stallen worden gesloopt. Van de stal die aansluit op het woonhuis wordt enkel het voorste deel verwijderd.

Losstaande stallen

De losstaande stallen zijn volledig geïnspecteerd op aanwezigheid mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. Deze stallen verkeren in zeer slechte staat. De isolatie van de dakplaten is niet langer aanwezig. Deze is tijdens eerdere werkzaamheden al verwijderd en grote delen zijn door stormschade naar beneden gevallen. Hierdoor is het dak niet langer geschikt. De wanden van de stallen zijn voorzien van een luchtsponw. De kopgevels zijn volledig afgesloten en daardoor niet toegankelijk voor vleermuizen. De zijgevels zijn ook voorzien van luchtsponwen maar hier zijn op veel plaatsen grote openingen aanwezig waardoor de sponw blootligt. Er is veel lichtinval en tocht in de sponwruimte. Deze is daardoor niet geschikt. Er zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op gebruik door vleermuizen.

Aansluitende stal

Deze stal is de enige die nog een agrarische functie heeft. Deze stal is gemoderniseerd en goed onderhouden. Het dak is geïsoleerd met harde isolatieplaat die volledig aansluit. Er is geen toegankelijke ruimte onder het dak. Ook de kopgevel die gaat verdwijnen is volledig afgesloten. Er is geen ruimte tussen de aansluiting van het dak op de gevel. Vleermuizen kunnen hier niet aanwezig zijn.

De ontwikkelingen in het plangebied hebben geen negatief effect op gebouwbewonende vleermuissoorten.

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken vaste vliegroutes om van hun verblijfplaats naar het foerageergebied te trekken. Als deze vliegroutes worden onderbroken, dan kan in sommige gevallen ook de vaste rust- of verblijfplaats niet langer functioneren. Dat betekent dan een overtreding van de Wet Natuurbescherming.

De te slopen opstallen maken geen deel uit van een vliegroute. Er is sprake van versnipperde groene elementen waardoor er sowieso al sprake is van een slecht doorgankelijk gebied voor vleermuizen. Veel van de lijnvormige elementen die in het landschap te onderscheiden zijn, hebben al grote onderbrekingen.

Negatieve effecten op vaste vliegroutes van vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.

Foerageergebieden

Foerageergebieden van vleermuizen zijn beschermd als deze van levensbelang zijn voor de lokale populatie. Het is onwaarschijnlijk dat het plangebied een foerageergebied vormt dat van essentiële betekenis is voor de lokale vleermuispopulatie. De omgeving is zeer open en daardoor ontbreekt het aan windluwtes waar vleermuizen goed op insecten kunnen jagen. Er is geen water en ook ontbreekt het aan insectenrijke ruigtes.

Negatieve effecten op essentiële foerageergebieden van vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.

5.4. Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied worden alleen kleine en zeer algemene soorten verwacht. Er zijn geen sporen aangetroffen die duiden op aanwezigheid van beschermde, grondgebonden zoogdiersoorten. Ook valt de omgeving van het plangebied nog wel onder grootschalig agrarisch gebruik. Deze omstandigheden bieden geen mogelijkheden voor beschermde soorten zoogdieren.

Negatieve effecten op beschermde soorten zoogdieren zijn op voorhand uit te sluiten.

5.5. Reptielen

Het plangebied voldoet nu niet aan de soortspecifieke habitateisen van reptielen. Reptielen zijn afhankelijk van structuurrijk habitats waar weinig sprake is van verstoring. Dit ontbreekt volledig. Het plangebied biedt als habitat geen mogelijkheden voor reptielen.

Negatieve effecten op reptielen op voorhand uit te sluiten.

5.6. Amfibieën

Het plangebied voldoet nu niet aan de soortspecifieke habitateisen van amfibieën. Amfibieën leven zowel in water als op het land. Water is niet aanwezig en daardoor kunnen amfibieën zich niet voortplanten binnen het plangebied. De landbiotoop voldoet niet als leefgebied omdat er geen schuilmogelijkheden zijn. Het plangebied is grotendeels verhard en kent geen ruigtes, strooisellaag of andere essentiële onderdelen van een landbiotoop voor amfibieën.

Negatieve effecten op reptielen of amfibieën zijn op voorhand uit te sluiten.

5.7. Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig en vissen kunnen hier dus niet voorkomen.

Negatieve effecten op vissen zijn op voorhand uit te sluiten.

5.8. Ongewervelden

Beschermde soorten ongewervelden zijn afhankelijk van zeer specifieke habitats met bijzondere kenmerken. Het plangebied voldoet hier volstrekt niet aan en beschermde soorten ongewervelden zijn dan ook niet aanwezig.

Negatieve effecten op beschermde soorten ongewervelden zijn op voorhand uit te sluiten.

5.9. Conclusie

De sloop van de stallen in het plangebied aan de Boevenbrinkstraat 4 te Terwolde hebben geen negatief effect op beschermde soorten planten of dieren.

6. EFFECTEN OP BESCHERMDE GEBIEDEN

Naast bescherming van soorten is het ook van belang om natuurgebieden te beschermen. Vanuit de natuurbeschermingswet geldt dat geen negatieve effecten mogen optreden op aangewezen Natura 2000-gebieden. Verspreid over Nederland liggen bijna 170 kleine en grote gebieden die elk weer op een specifieke wijze gevoelig kunnen zijn voor bepaalde invloeden. Deze Natura 2000-gebieden maken onderdeel uit van het Europese Natura 2000-netwerk dat dient om migratie mogelijk te maken. Op nationaal niveau is verdere invulling gegeven aan de mogelijkheden voor migratie door het Nationale Natuurnetwerk (NNN). Binnen het NNN geldt het “nee-tenzij” principe. Natuur en natuurontwikkeling heeft voorrang binnen het NNN boven andere ontwikkelingen tenzij er andere belangen zijn.

6.1. Natura 2000

Het dichtstbijzijnde natuurgebied dat valt onder Natura 2000-wetgeving betreft de Rijn takken. Dit gebied bestaat uit vier deelgebieden waarvan de uiterwaarden van de IJssel het dichtstbij gelegen zijn bij het plangebied. De afstand tot dit gebied bedraagt ruim 3 kilometer hemelsbreed. Per saldo hebben de ontwikkelingen in het plangebied een positief effect op nabij gelegen Natura 2000-gebieden omdat de agrarische activiteiten grotendeels vervallen. Hierdoor wordt de uitstoot van stikstof lager. Andere activiteiten binnen het plangebied hebben door de afstand, de aard van het tussenliggende gebied en de afwezigheid van overeenkomstig habitat geen effect op nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

6.2. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ook voor de NNN geldt dat daarmee rekening moet worden gehouden. Binnen het NNN kent men geen externe werking. Het plangebied ligt buiten het NNN en heeft geen invloed hierop.

6.3. Houtopstanden

Onder de Wet Natuurbescherming zijn onder bepaalde voorwaarden houtopstanden beschermd. Houtopstanden in tuinen en op erven vallen hierbuiten (artikel 4.1b Wet Natuurbescherming). Ook houtopstanden met een oppervlakte van minder dan 10 are zijn niet beschermd. Er worden geen bomen gekapt in het plangebied. Er is dus ook geen sprake van een negatief effect op beschermde houtopstanden.

7. CONCLUSIE

Bij het slopen van de bebouwing in het plangebied ontstaan geen negatieve effecten op beschermde soorten planten en/of dieren. Deze zijn niet aanwezig binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden binnen het plangebied.

Tevens zijn er geen negatieve effecten te verwachten op instandhoudings-doelstellingen van nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Evenmin is er een effect te verwachten op het Natuurnetwerk Nederland of houtopstanden.

8. AANBEVELINGEN

Met enkele eenvoudige ingrepen is het plangebied beter geschikt te maken voor het herbergen van beschermde soorten planten en dieren. Door bijvoorbeeld meer bomen en struiken rondom het plangebied te plaatsen, ontstaat meer afwisseling in structuur. Ook kunnen takkenrillen of muizenruiters worden aangelegd. Hierin kan snoeihout worden verwerkt en het biedt een schuilplaats voor kleine zoogdieren. Dit biedt weer meer foerageermogelijkheden voor uilen en roofvogels.

Als eenmaal meer begroeiing aanwezig is, dan kan het plangebied aantrekkelijk worden voor vleermuizen om te foerageren en voor uilen en andere vogels om te gaan broeden.

9. BEELDMATERIAAL

Een van de stallen die gaat verdwijnen. Er is geen aansluiting met omliggende groenstructuren.

Overblijvend deel van de stal die aansluit op het woonhuis. Het dak is hier niet geschikt om beschermde soorten te herbergen.

Voorbeeld van dakplaten die onbereikbaar voor huismussen zijn gemaakt.

Uitzicht over de omgeving. Er zijn weinig groene elementen in de omgeving aanwezig die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vliegroute.

Voorbeeld van kier in de aansluiting van het dakvlak op de draagmuren. Deze opening is afgesloten met PUR-schuim.

Dakvlak van te behouden gebouw. Nabij de dakkapellen zaten meerdere huismussen te nestelen. De werkzaamheden hebben hier geen invloed op.

De binnenzijde van de te slopen gebouwen. De dakplaten zijn niet meer aanwezig. Hierdoor zijn er geen mogelijkheden voor beschermde soorten om in het dak een verblijfplaats te vinden.

Op meerdere plekken zijn oude maatregelen tegen muizen en ratten aangetroffen. Hier zijn dan ook geen sporen van aangetroffen.

Voorbeeld van hoe de te slopen stallen nu zijn. Er is sprake van veel tocht en veel lichtinval. Door de ontbrekende isolatie zijn veel schuilplaatsen verdwenen. Er zijn geen nesten aangetroffen van vogels.